

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petiu prima-dată 14 bani, a două-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Zarea rămâne întunecată.

Impreună cu re'nceperea luptei noastre împotriva Serbiei alți nori negri și vijeliosi s'au arătat pe cerul politicii din Europa. Focul care dase să ațipeasca pe unele părți, s'a încins din nou de o schinteie, ce a țignit din inima Balcanilor. Sdrobirea apropiată a Sărbilor a pus pe gânduri pe toți miniștrii din împătrita înțelegere, trezindu-i parcă din buimăceala în care căzuseră de-o vreme încoace. Cu cât se apropie armatele unite ale Germaniei și monarhiei noastre de Constantinopol, cu atât văd mai limpede și vrăjmașii puterilor din mijloc, ca nenorocul fi paște din toate părțile. Azi fi vedem, cum aleargă în ruptu capului să arunce trupe pe uscat, în coastele Bulgariei, cum zdrobesc cu bombardări orașe necoperite omorând copii și femei, cum cearcă să câștige pe partea lor, cu făgăduințe și amenințări pe Greci și pe Români și cum recunoscându-și slăbiciunea răstoarnă guverne vechi, pentru a-le înlocui cu altele nouă.

Unindu-se armatele noastre cu Bulgarii drumul spre Constantinopol s'a apropiat ca să fie deschis. Bine înțeles, că fără de a-i izgoni pe Francezi și Englezi din Balcani și fără de a sili armata Serbiei să se predea, siguranța biruinței nu este încă deplină. Infăptuite fiind însă aceste și câștigându-și armata noastră loc să se miște în ori-care parte, nimic nu mai pote sta împotriva, ca și canalul Suez, acest gât de trecere spre împărăția bogată a Indiilor, de unde fși aduc Englezii tot ce le trebuie, să fie luat ca a doua țintă a armatei germane. Prin aceasta s'ar da în adevăr o lovitură de moarte imperiului britanic. Ce fac însă Englezii? În fața primejdiei, ce-i așteaptă se gândesc îngrijorați la introducerea slujbei obligate a cătăniei, pentru-ca astfel să-și mântuiască coloniile. Urmarea cea mai apropiată a fierberii din țara lor a fost, că ministrul Carson, și-a dat mulțumita numindu-i orbi și surzi pe cei 22 de miniștrii, cari duc țara spre prăpastie.

Fiind interesată de-aproape și Franța în daravera din Balcani și întârziind guvernul cel vechiu prin nehotărârea lui, de-a trimite mai îngrabă armată în ajutorul Sărbilor, a fost nevoit a se duce și a lăsa locul altora mai destoinici. Noul minister are de căpetenie pe unul din cei mai de frunte bărbați politici ai Franței, pe Aristid Briand. Fi-va oare

și el numai omul vorbelor frumoase, ca și soții lui? Viitorul cel mai apropiat va fi în stare s'o dovedească. Intr'o cu vântare iscusită el făgăduiește biruința dela sfârșit a Franței, care va dicta pacea, ce i-o veni ei mai bine, fără să-și amintească însă că Germanii sunt și astăzi tot la 80 kilometri de Paris și că încercarea din urmă a generalului Joffre a rămas neisprăvită.

Două țări, pe care le privește de aproape războiul, dar care s'a știut ținea până acum departe de el, formează ținta dorinței de câștig a celor două înfrățiri de puteri. Ce va face România? Iată o întrebare pe care ne este și nouă lehamite s'o mai punem. Atâta zăpăceală e dincolo de Carpați, pare-că nu ni s'a dat să pomenim într'o țară de pe fața pământului. La conducerea țării îl găsim astăzi pe Ion Brătianu, care strigă mereu „să fim uniți”, „să fim uniți”. La ce? Aceasta însă s'a îngrijit D-Sa s'o ascundă așa de bine, încât nici cei mai vicleni dintre politicieni nu au putut-o afla cu toată siguranța. De altă parte întruniri peste întruniri făcute de opoziție sub conducerea lui Nicu Filipescu și Take Ionescu neliniștește lumea cerând în gura mare mobilizarea armatei și intrarea în acțiune. De partea cui? Chiar Nicu Filipescu a spus în timpul din urmă ca acuma e cu neputință să se alătore țara lângă antantă, pentru a intra de vie în mormânt.

La Grecia un colț de țară a și fost apucat de flacări. Fără să-i întrebe mult, că vreau ori ba, trupele antantei s'au încuibat în Salonichi, ca la ei acasă, zicând că drumul, care duce către Serbia nefiind altul, decât acesta, Grecii trebuie să le dea sălaş pe pământul lor. Fostul ministru Venizelos, dându-și învoiala la aceasta se ține și astăzi orbește, ca Grecia să se alătore antantei și să păsească împotriva Bulgariei. Aceste neînțelegeri au fost pricina schimbării de guvern, pe care au vestit-o gazetele în zilele astea.

Judecându-le aceste toate, nu putem zice altceva, decât că nori negri și grei plutesc încă pedeașupra Europei. Cine poate ști în care țară pașnică va cădea fulgerul, ca să aprindă și să lumineze odată zarea încărcată de fum și înroșită de sânge?

Vești din România.

O consfătuire a primarilor României.

La ministerul de interne din București au fost convocați toți primarii comunelor rurale din țară, în două ședințe pentru a se discuta pe larg toate măsurile cari urmează să fie luate spre a se opri specula întronată de unii comercianți cu alimentele.

Au luat parte la consfătuire peste 70 de primari, sub președinția d lui ministru V. G. Morțun.

S'a admis alcătuirea unei comisii compusă din primarii Capitalei, Iașului, Craiovei, Galaților și Focșanilor, care urmează să fie completată cu alți membri numiți de ministerul de industrie și comerț și care comisie ținând seamă de constatările și observațiile făcute, să iee măsurile cele mai practice.

S'a stăruit de asemenea asupra ușurării mijloacelor de constatare a contravențiilor și asupra grăbirei judecării lor.

După consfătuire, d. Morțun a oferit un banchet la restaurantul Eneșcu în cinstea primarilor.

S'au ținut mai multe toasturi.

Exportul de cereale pe Dunăre.

Citim în „Viitorul”:

Numeroase vase sunt în acest moment încărcate în porturile românești cu cereale de către austro-germani și gata să plece în Germania și Austro-Ungaria, îndată ce calea Dunărei va fi complet liberă.

Pentru a încunjura ca aceste vase să fraudeze vama, neplătind taxele de export, ministerul de războiu a dispus ca taxele să fie plătite înainte în portul de plecare, — fiind rambursate apoi în caz când cerealele vor fi transportate tot într'un port românesc.

Taxe noi pe exportul petrolului.

D. Emil Costinescu, ministrul finanțelor, lucrează la un proiect pentru înființarea unor taxe importante pe exportul petrolului și derivatelor.

Prețurile cerealelor.

D. Al. Constantinescu, ministru agriculturii și președintele Comisiunii centrale pentru vânzarea și exportul cerealelor, a avut o întrevedere cu Ion I. C. Brătianu, șeful guvernului, căruia i-a supus tariful prețurilor minimale pentru cerealele destinate exportului.

D. Constantinescu va comunica în adunarea de azi a comisiei păreriile ex-

primare de d. Brătianu și întâmpinările făcute tarifului până acum de către particularii noștri.

Ziarul »*Dimineața*« publică o declarație a dlui I. Brătianu, prim-ministru făcută deunăzi unui personal politic român. După ziarul »*Dimineața*« d. I. Brătianu, ar fi făcut următoarea declarație:

— La vremea sa voiu arăta motivele pentru cari nu am intrat în acțiune în luna lui Maiu, pe când eram hotărâți să intrăm. Voiu dovedi, că dl. Delcassé (ministrul de externe al Franței) m-a împiedecat. Pe aceea vreme cerusem adică d-lui Delcassé să se pronunțe în chestia tratativelor ce se urmau între România cu Rusia și Franța și totodată să se alătore la pretențiunile noastre.

D Delcassé a răspuns:

— Nu am cunoștință despre amănuntele tratativelor și în urmare nu pot să mă alătur la o înțelegere, al cărei text nu-l cunosc.

Răspunsul dlui Delcassé m'a pus în uimire, deoarece eram în proprietatea unor date pozitive că d. Delcassé avea cunoștință despre tot mersul tratativelor. În urmare am expediat dlui Delcassé următoarea telegramă:

— Cred că e glumă (plaisanterie) răspunsul Ex. Voastre.

Ajungând acest caz la cunoștința celor din Petrograd, d. Sassonow s'a grăbit a-mi răspunde, că *e chestie de neînțelegere la mijloc. (C'est un malentendu)*.

Correspondentul din București al lui »*Corriere della Sera*« telegrafiază ziarului său următoarea declarație pe care d-l Nicu Filipescu a făcut-o numitului corespondent:

— *D. Brătianu e stăpânul situației. În prezent alianții nu pot cere altceva României, decât neutralitatea. O intervenție armată din partea României ar putea să atibă loc numai în cazul unei grăbite acțiuni a alianțelor cari să aducă o schimbare actualiei situații militare în Balcani.*

Sub titlul de »*Libertatea țărilor mici*«, »*La Politique*« scrie următoarele:

„Ziarele sunt pline de știri cu privire la Grecia. Din toate părțile și sub toate formele, indemnuri sau amenințări, diplomația quadrupelă înțelegeri face asupra lor o apăsare formidabilă. Iată cum în numele principiului de dreptate și de libertate, vor să constrângă o țară ea să facă războiu fără voia ei. E timpul să ne deschidem ochii asupra goliciunii proclamațiilor de principii cu cari suntem asurziti:

Anglia și Germania, cele mai principale dușmane, s'au angajat într'un duel formidabil pentru supremația economică: fiecare pune în joc tot ce-i cer interesele, pentru a grupa cât mai multe puteri în mâna sa.

Cerem să fim lăsați în pace cu toată declamația asupra civilizației primejduite, asupra principiilor naționalităților, asupra intereselor de dreptate și de libertate.

Grecia e dovada cea mai strălucită despre aceste minciuni.

Fiecare țară să fie lăsată să-și caute de interesele ei, să le descopere acolo unde le poate realiza și să meargă mai departe, în direcția în care le-a aflat“.

Situația în Serbia și peninsula balcanică.

Presă engleză exprimă mai lămurit decât toate celelalte care este situația în peninsula balcanică în urma atacului austro-german asupra Serbiei.

În presa engleză ca și în parlamentul englez s'a manifestat până acum îngrijorarea asupra rezultatului atacului de care vorbim, iar presa franceză precum este »*Le Temps*«, spune lămurit că *cheia situațiunii în Orientul Europei stă acum în mâinile României.*

Fără îndoială situația este foarte îngrijitoare pentru înțelegere. Deaceia eu drept cuvânt spune »*Daily Telegraph*«, cumcă izbânda războiului european atârână de împotrivirea mai lungă ori mai scurtă pe care o va face armata sârbă.

Observația este dreaptă.

Armata sârbă, tare de 200.000 până la 250.000 mii oameni, trebuie să țină piept unei armate de cel puțin 600.000 soldați din cari 300.000 austro-germani și 300 mii Bulgari. În asemenea condițiuni luptând este limpede că armata sârbească trebuie să facă minuni de vitejie spre a se putea menține în apărare.

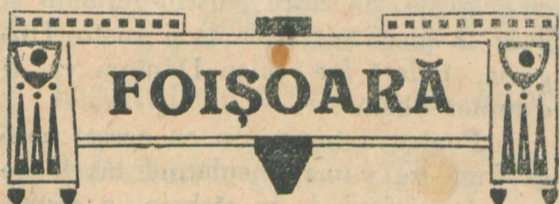
Dacă ne uităm pe hartă vedem că armatele austro-germane înaintază asupra centrului Serbiei din trei părți și anume: 1. armată austro-germană înaintază dela Dunăre și de pe Sava cuprinzând frontul dintre Șabaț și Cladova. A doua armată austro-germană înaintază de pe Drina pe frontul dela Cernobara până la Vișegrad. A treia armată cea bulgară, înaintază pe frontul dela Raduievaț până la Strumița.

Armatele austro-germane, au trecut Dunărea, Sava și Drina și înaintază în lăuntru Serbiei. Armatele bulgare au pătruns în Serbia prin mai multe puncte: 1. prin Valea Timocului, unde au luat Raduievaț, Negotinul, Zaicear, Knejevăț; 2. prin valea Nișavei atacând puternica poziție a Pirotului; 3. prin valea Moravei ocupând Vrania, Egri-Palanka și Kumanovo; 4. prin valea Bregalniței și a Vărdarului, ocupând Iștib, Ūskub și Veles.

Toate aceste trei armate au însărcinarea de a strivi împotrivirea Serbiei, gonind armata sârbă către pozițiile din mijloc și îngustând astfel, treptat frontul pe care vor avea să opereze, iar pe de altă parte armata bulgară mai are încă și chemarea ca să țină în loc ofensiva anglo-franceză venită despre Salonic.

După cum foarte bine spune »*Daily Telegraph*« totul atârână de durata împotrivirii sârbe. Dacă armata sârbă, copleșită de forțe de trei ori mai mari, nu se va putea ține prea mult și va fi zdrobită sau va depune armele, orice intervenție mai târzie din partea împătritei înțelegeri va fi deșartă. Căci nu trebuie să pierdem din vedere că, în asemenea caz armatele anglo-franceze vor avea să lupte cu 1.200.000 de austro-germano-turco-bulgari. Și este învederat că niciodată împătrita-înțelegere nu va putea aduna în peninsula balcanică un atare număr de soldați. Pentru moment, însă, armata bulgară nu este întreagă liberă pe mișcărilor sale și nu întreagă poate conlucra împotriva armatelor sârbești.

O parte din Bulgari sunt dator să formeze acoperirea în fața graniței române, căci

FOIȘOARĂ

Scrisoare.

Unui scriitor.

✱

Dar tu vorbești inimii mele,
Un graiu de îndrăgite stele,
Și firele-atât de dese,
Căci depărtarea ni le țese,
Cu alba lor singurătate,
Tu pari că-mi ești un dulce frate...!
Sub vălul alb al înserării,
Adorm grădinile visării,
Sunt ape dulci șerpuitoare,
Și crini involți în dulce floare,
Mireasmă, care te vrăjește,
Viori, ce zic dumnezeeste,
Sunt dansuri line de crăieșe,
Și străluciri de împărăteșe,
Și pomi cu roada ruginie,
Și toate ți se 'nchină ție...!
Dar lumea ta-i de noi departe,
Atâtea stavili ne desparte,
Și piscuri cu zăpadă rece,
Noi nici odată nu le-om trece...!
Castele-ți strălucitoare,

Sunt numai raze și coloare,
Și diamante, ce vibrează,
Mi-ai dăruit și mie o rază;
Cum totdeauna am râvnit-o,
Atât de dulce-ai dăruit-o,
Cum numai darnicul se 'ndură,
Să-ți deie întreaga lui strănsură;
De atuncia parcă's mai bogată,
Un soare nou mi-se arată,
Ce mândru-i este răsăritul,
Și nu-mi mai tot dorese sfârșitul...!
Din strălucirea unei file,
Parfum de gingașe zambile,
Cu mult fermecătoare apă
Toți însetații se adăpă...!

Elena din Ardeal

Lacrimile.

Isus se oprise împreună cu câțiva din ucenicii săi la marginea orașului Rama sub subțirea umbră a cător-va smochini. El se întorcea dintr'un sat apropiat, unde se dusesese să cerceteze o familie scăpătată: tatăl care-i hrănea cu lucrul mânilor lui se îmbolnăvisese greu și de o lună zăcea țintuit într'un ungher. Isus se rugase pentru vindecarea lui.

Unul dintre ucenicii îl întrebă:
Învățătorule, spune-ne, care este

cel mai mare bun pe care Dumnezeu l'a dat oamenilor?

La aceste cuvinte Isus își plecă ochii spre pământ și căzu pe gânduri și tăcu.

Atunci ucenicii începură să se sfătuiască între ei. Unul zicea, *mintea* este cel mai mare dar pe care Dumnezeu l'a dat omului. Altul spunea, că cel mai mare bun dintre toate cu care Dumnezeu a înzestrat pe om este *sănătatea*. Cel de al treilea laudă *credința*, ca cel mai de seamă dar pe care omul l'a primit dela Dumnezeu. Al patrulea, în sfârșit, adăogă, că nici un dar nu-i mai mare pentru un om decât *nădejdea*.

Fie-care la rândul său credea că are dreptate și pentru aceea își apăra cu aprindere părerea sa.

Neputându-se înțelege între dânșii, fie-care se întorcea din clipă în clipă spre Isus, crezând că va duce la bun sfârșit sfada lor cu ajutorul scanteiei dumnezeiești — mintea.

Isus, însă, asculta și tăcea dus mereu pe gânduri.

În vremea aceasta pe o uliță a

oricât de prietinoasă ar fi acum ținuta României, nimeni nu poate fi stăpân asupra întâmplărilor viitorului. Altă parte trebuie să apere țara. Mărei-Negre în vederez unui probabil atac al armatelor ruse. În sfârșit o parte foarte însăimantată, trebuie să se facă față în Macedonia, atacului eventual al forțelor anglo-franceze ce ar veni despre Salonic. Pentru moment Bulgarii nu au a se teme, mai înainte de cel puțin 15 zile, de un atac rusec, dar în fața armatelor anglo-franceze, trebuie să aibă cel puțin 100.000 oameni.

Până în momentul acesta nu cunoaștem care este numărul ostașilor puși pe picior de războiu de către Bulgaria; dar dacă socotim că au în linie cel puțin 300.000 combatanți, trebuie să socotim că asupra armatei sârbești propriu zis n'au putut arunca mai mult decât 150.000 oameni.

Dar să nu uităm armata turcă care e un element de o mare importanță în acest crâncen războiu. În Europa, Turcii trebuie să aibă acum cel puțin 500.000 oameni, din cari 100.000 în peninsula Galipoli. Restul de 400 mii este liber să conlucreze cu Bulgarii, atât pentru a ținea piept Rușilor când ar debarca, cât și pentru a veni în ajutorul Bulgarilor pe la Dedesgaci atunci când atacul anglo-francez ar deveni primejdios. În acest moment sigur că o armată turcă de cel puțin 50 de mii oameni este în apăsare de Dedesgaci, iar Von der Goltzpașa, în fruntea unei puternice oștiri, înaintează prin Tracia pentru a da piept cu Rușii când s'ar arăta.

Prin urmare situația începe să arate în linii precise.

Dacă Sârbii cad repede și Austro-Germanii ajung la Constantinopol totul se va sfârși.

Asquit despre situația balcanică.

Londra, 3 Noembrie 1915.

Primul ministru englez Asquit a rostit în fața unor deputați foarte numeroși discursul anunțat și așteptat cu un mare interes. Primul ministru Asquit a fost întâmpinat în cameră cu simpatii călduroase.

— Voi expune în fața națiunii — și-a început Asquit discursul — actuala și probabila viitoare situație, întrucât îmi permit aceasta vre-

orașului, care ducea afară spre câmp se ivi un cortaj funebrel. Patru oameni purtau pe umerii lor o mică năsalie. Se vede, că duceau spre groapă un copil. În urma năsaliei pășiau, adânc întristați, un bărbat și o femeie. Femeia se tânguia cu ochii împânziți în lacrimi și cu pieptul slăbit de oftaturi amare. Ea își ținea capul plecat spre pământ și era acoperit cu o mahramă neagră. Pașii ei abia se țarau după cortegiul, răzământându-se de brațele bărbatului său. După ei mergeau câți-va bătrâni și bătrâne: erau de bună seamă rude-niile lor, cari însoțiau până la ultimul locaș trupul neînsuflețit al iubitului lor.

Isus și ucenicii lui când zăriră cortegiul, se opriră, își înclină capul în jos și stătură locului până ajunse hăt departe.

După aceasta Isus se întoarse spre ucenicii săi și le zise:

„In adevăr e greu să se aleagă cel dintâiu bun pe care Dumnezeu l'a dat omului. Pentru om bunuri mari sunt și mintea și sănătatea și credința și nădejdea. Dar de toate acestea bunuri de cari se folosește omul cu în-

mile. Națiunea britanică e azi așa de tare în hotărârea ei de a purta războiul până la luptarea biruinței, ca oricând altădată, iar guvernul a dat pentru atingerea acestui scop toate mijloacele de lipsă (Vii aprobări.) Orizontul a fost în parte încă înourat, dar acum s'a limpezit. E necesară o răbdare și bărbăție nemărginită de mare. Adevărat că există grupuri mai mici de tânguitori, dar poporul însuși are virtuțile aceste.

Continuând, primul ministru englez a vorbit de izbânzi uriașe obținute de țară și a spus că Anglia s'a lăpădat de închipuirea de a fi o mare putere militară. Flota a executat operațiunile uriașe în prețul unor jefuri mici, deoarece fără ca să piarză nici chiar 10 procente din materialul său de oameni totuși i-a reușit să curățască toate mările de vasele de războiu și vapoarele comerciale germane. Faptele săvârșite de Germani pe mare nu sunt decât întreprinderile mici și tot mai rare a submarinelor perfide.

Guvernul a supus unei serioase cumpăniri situația dela Dardanele pe care o privește nu ca pe o luptă de sine stătătoare, ci ca o parte a unei mari probleme strategice, care a fost ridicată la suprafață de desfășurările mai proaspete din Balcani. Toate măsurile au fost discutate cu aliații — a spus Asquit.

Deoarece noi — a continuat primul ministru englez — nu voiam să vindem la spate ca Germanii, proprietatea aliaților noștri, am avut motiv să sperăm până în clipa din urmă, că Grecia va satiface obligamentele din contract, cari le-a luat față de Serbia. *Venizelos a cerut în 21 Septembrie dela Franța și marea Britanie 150 mii oameni și în baza acestui sprijin s'a căzut de acord că Grecia să mobilizeze. În 20 Octombrie, Venizelos s'a învoit ca trupele engleze și franceze să debarce pe teritoriul grecesc și a protestat numai de dragul formeii.* În 4 octombrie, Venizelos a declarat că Grecia respectează înțelegerea cu Serbia, dar regele a desaprobat aceasta declarație și Venizelos și-a dat dimisia. Noul guvern grecesc nu a voit să părăsească neutralitatea deși și-a exprimat dorința, că dorește să rămână în raporturi de prietenie cu aliații.

Intre astfel de împrejurări a trebuit să i-se încredințeze Sârbiei, ca să se apere împotriva atacului frontal al puterilor centrale și împotriva atacului în flanc al Bulgarilor. Dar antanta nu poate suferi ca Serbia să cadă pradă unei astfel

găduirea Făcătorului, împărătește durerea. Pe ea, de când trăiește omul pe pământ, nu o poate ocoli nimic. Ea prăbușește totul. Ea poate zdrobi cea mai veghetoare minte. Ea poate să roadă cea mai tare sănătate. Ea este în stare să clătine și să rățăcească până și cea mai statornică credință. Ea poate pogori zăbranicul nopții peste cea mai luminioasă nădejde. Când un fir de durere se strecoară în inima noastră, atunci numai în lacrimi putem găsi ușurare.»

Cum zise aceste cuvinte Isus iarăși tăcu.

După puține clipe, el își ridică blânzii și adâncii săi ochi, îndreptându-i în largul câmpurilor, ca și cum privea ceva în depărtare și apoi după ce și opri un suspin pe care nu-l observaseră ucenicii, adaogă cu un glas liniștit:

„Cel mai mare dar pe care Dumnezeu l'a dăruit omului sunt lacrimile.“

de Constantin Velicicov din volumul „Povesti, Războaie și Spomeni“ tradus din bulgărește de

St. Berechet.

de combinațiuni necinstite și scârboase. Vizita lui Joffre a avut ca rezultat o înțelegere desăvârșită privitor la acțiunea comună a trupelor antantei pe teatrele de război din Balcan. Antanta privește independența Serbiei ca unul dintre cele mai importante puncte de vedere ale sale în acest războiu.

În sfârșit, primul ministru Asquit a declarat că, câtă vreme va avea încrederea suveranului și a parlamentului, va rămânea la locul său și va purta sarcinile guvernării.

După discursul primului ministru, Sir Edward Grey, la o întrebare ce i-s'a adresat privitor la Mexico, a răspuns că guvernul britanic în ce privește recunoașterea lui Caranza de președinte, va urma calea aleasă de Statele Unite.

Primul ministru Asquit a comunicat camerei că în urma demisiunii lui Carson, a fost numit prim procuror al statului F. E. Smith

Noul guvern francez.

Dimisia cabinetului Viviani.

Paris. — Un comunicat oficial anunță că Viviani și-a dat dimisia cu întreg cabinetul. Președintele *Poincaré* primind dimisia cabinetului Viviani l-a încredințat pe *Briand* cu construirea noului cabinet.

Noul cabinet.

Paris. — Agenția Havas publică următorul comunicat oficial: Noul cabinet s'a constituit în modul următor; Președintele și ministru de externe: *Briand*; miniștrii fără portofoliu: *Freycinet, Bourgeois, Combes, Guesde și Denis Cochin*; ministru de justiție și vicepreședinte: *Viviani*; ministru de războiu: generalul *Gallieni*, ministru de marină: contraamiralul *Lazare*; ministru de interne *Malvy*; ministru de finanțe: *Ribot*; ministru de agricultură: *Mellé*; ministru pentru lucrările publice: *Sembat*; ministru de comerț: *Clementel*; ministru pentru afacerile coloniale: *Doumergue*; ministru de instrucție și pentru invențiuni, cari privesc apărarea țării: *Painlevé*. Fostul ambasador francez la Berlin *d-l Cambon* a fost numit prim-secretar în ministerul de externe.

Declarațiile noului prim ministru francez.

Rotterdam. — Lui „Times“ i se anunță din Paris: Noul prim-ministru francez Briand a făcut următoarele declarații:

Atât pentru aliații noștri cât și pentru dușmanii noștri doresc să întonez că schimbarea de guvern nu însemnează în nici o privință și schimbarea politicii. Politica Franței o putem cuprinde într'un cuvânt; biruință. Pace după biruință — aceasta e deviza Franței și aceasta trebuie să fie deviza fiecărui guvern francez. Pacea o înțeleg așa, că fiecărui stat să i-se restituie dreptul pentru cultura sa proprie, să poată lucra pentru cultura sa proprie fără ca să vatem drepturile vecinilor. Sub biruință înțeleg nimicirea militarismului german.

Programul noului guvern francez.

Paris, 3 Noembrie

Noul guvern francez s'a prezentat camerei. În cameră a cetit programul noului guvern primul ministru *Briand*, iar în senat noul ministru

de justiție *Viviani*. Ședința camerei așteptată cu un mare interes a fost deschisă de președintele *Deschanel*.

Programul noului guvern francez e următorul:

Domnilor! Să nu așteptați declarații lungi dela noi. E ora faptelor. Guvernul trebuie să-și concentreze toate puterile la muncă. Vom folosi știința și energia noastră pentru ca să luăm hotărâri clare, pătrunzătoare și în grabă și ca aceste să le ducem la îndeplinire repede, fără zăbavă, îndoeli și formalități zădarnice. Datoria principală a guvernului e ca să organizeze și să folosească toate forțele vii ale poporului în interesul războiului și în scopul acesta să unească toate străduințele tuturor ramurilor ale serviciului public. Prin colaborarea neîncetată, umăr la umăr vom repara biruința. Fiecare să-și facă datoria cum știe mai bine, urmând îndemnul guvernului. Pe toți aceia cari vor călca disciplina impusă de interesele statului îi vom pedepsi cu asprime imediat ce se constată vinovăția lor. Față de cea mai mică greșală și față de fiecare slăbiciune vom aplica legea. În baza acestui program s'a alcătuit noul guvern, care vi se prezintă azi. El s'a format ca o reprezentanță a însuș poporului, care a realizat din indemn propriu o unitate mai desăvârșită a tuturor cetățenilor. Aderenții tuturor partidelor uitând neînțelegerile care-i despărțea odinioară s'au apropiat deolaltă având un singur gând: Apărarea patriei și o singură țintă: *Biruința!*

Franța n'a avut nici când o armată mai glorioasă — trebuie să învingem. Guvernul are datoria cu ajutorul camerilor să le pună aci acasă toate mijloacele la dispoziție acestor eroi, cărora le adresăm salutul nostru adânc mișcați și cu mândrie. Soldați și comandanții uniți prin încredere împrumutată s'au întrecut în iubirea lor de patrie, în vitejie și în jertfire de sine, făcând să se distingă atât în tranșe cât și pe câmpul de luptă cele mai frumoase însușiri ale rasei noastre.

Curajul lor adaugă în fiecare zi o nouă rază strălucitoare la gloria Franței. Câtă vreme nu-și vor ajunge ținta eroismului lor, ei vor lupta având deplină încredere în destoinicia marelui lor comandant și împărțind credința lui necuștată în biruința din urmă. O astfel de armată, condusă de comandanți așa distinși, și cu o așa marină de războiu care sprijinește armata, ne îndreptățește să avem cele mai frumoase speranțe.

Astfel țara, sigură de sfârșitul cu izbândă al războiului, urmărește cu liniște fazele războiului și în stoicismul ei e gata de orice jertfă fie aceste oricât de crunte și de dureroase.

Această sublimă ținută morală a poporului păstrată în decurs de 15 luni, îndeamnă guvernul să supună cumpănilor sale chestia censurei. Chestiunea aceasta trebuie să-și găsească rezolvirea, care se dorește de-o vreme. Rezolvirea e cu putință dacă presa va lua în interesul apărării țării asupra sa sarcina de a se controla, cum ea însaș o dorește. Guvernul de acord cu presa va găsi concesiunile, cari și le datoresc împrumutat libertatea și autoritatea și sunt de lipsă într-o țară democratică în interesul aplicării legilor. Guvernul va câștiga putere din opinia publică și din încrederea parlamentului, care e izvorul autorității noastre. Vă cerem colaborarea care ne va fi foarte prețioasă. Știm că cea mai de căpetenie preocupățiune a Dvoastre va fi să sprijiniți activitatea guvernului.

Guvernul din partea sa e gata să-și implicească chemarea și să ia toată răspunderea. Dorința lui e să ușureze controlarea de către parlament a activității sale și el va prinde fiecare prilej ca să lămurească parlamentul, dându-i toate lămuririle — pe cari parlamentul are drept

să le ceară — prin colaborarea sistematică fie cu comisile parlamentare; fie cu parlamentul însuș.

Astfel se va consolida și pe mai departe unitatea dintre națiune, parlament și guvern. Această unitate ne va da putere să purtăm războiul până la sfârșit, adică până la biruință, alungând pe dușman din toate teritoriile ocupate atât din cele cari din cauza invaziei suferă de mai multe, luni, precum și din cele, cari suferă de ani îndelungați.

Franța n'a tulburat pacea, deoarece s'a împotrivit tuturor provocărilor. A făcut totul pentru menținerea păcii. Ea e jertfa unui atac premeditat, pe care nici un sofism nu-l va putea îndreptăți vre-odată. Franței i s'a impus războiul și ea l'a primit fără teamă și va înceta, când dușmanul va fi făcut neputincios. Franța va semna pacea numai cund va fi restabilit dreptul prin biruință, când va primi toate garanțiile unei biruinți durabile.

Ținta aceasta o vor ajunge popoarele prin solidaritatea lor strânsă și practică, care închiagă zilnic tot mai mult alianța lor și care a fost întărită semnând Japonia convențiunea încheiată în 5 Septembrie 1915, prin care puterile se obligă, să nu încheie o pace separată. Dar noi suntem de părere, că unirea străduințelor națiunilor ar putea fi și trebuie să fie și mai perfectă și mai curând realizată. Oricât de greu ar fi acest lucru, având în vedere diferitele câmpuri de luptă, noi suntem totuș hotărâți să o realizăm prin o legătură din ce în ce mai strânsă și mai intimă. Vizita generalului Joffre în Italia și Anglia, precum și întimpinarea ce i s'a făcut și hotărârile ce s'au luat comun de statele majore dau puțință națiunilor aliate să-și acomodeze reciproc cele de acum și viitoarele lor acțiuni.

Franța a ascultat cererea Serbiei și a grăbit în ajutorul ei. În ce privește conducerea întreprinderilor militare în Balcan suntem deplin de acord cu guvernul englez. *Franța și aliații nu va părăsi eroica națiune, a cărei împotrivire a stors admirațiune lumii întregi.* Actuala întreprindere a Germaniei dovedește neizbânda străduințelor ei pe principalele teatre de războiu. Deoarece ofensiva ei e înfrântă pe fronturile francez și rusesc, Germania a făcut acum acest pas și încearcă prin el să țină în agitație părerea lumii despre ea, după ce au trecut atâtea luni de zile, fără ca să se realizeze succesele anunțate de neînfrânta propagandă germană, și după ce puterea ei la aparență începe să tradeze acum semne de slăbiciune.

Germania se va înșela în speranțele sale. *Puterile centrale pot amâna, dar nu pot împiedeca înfrângerea lor.* Noi, dimpotrivă, suntem hotărâți să stăruim până la sfârșit. Dușmanii noștri să nu gândească că vom obosi sau vom slăbi. După ce ne-am cumpănit datoria, oricât de grea ar fi ea, ne-o vom face până când va fi de lipsă. *Avem voința să învingem și vom învinge!*

Programul guvernului a fost întimpinat cu vii aprobări.

În cursul discuției, ce a urmat, primul ministru Briand a cerut să i se voteze încredere unanimă. Această încredere — a spus primul ministru — e de lipsă guvernului pentru ca guvernarea lui să aibă succes. *Înainte de a putea fi vorba de pace, trebuie să recâștigăm teritoriile sfâșiate din corpul Franței.* Lumea va obține o pace durabilă, când Franța și aliații ei vor fi recâștigat libertatea popoarelor.

Camera a votat noului guvern încredere cu 551 voturi și 1 contra și a hotărât să publice în întreagă țara discursul-program al noului prim-ministru.

DEPEȘI.

Tratative de pace?

Din *Amsterdam* se anunță: »*Daily News*« publică o știre din *Washington*, după care unul dintre membrii guvernului american s'a exprimat astfel:

Toate semnele arată, că războiul european se poate privi ca terminat și că peste puțin timp se va întâmpla măsurarea mare a diplomaților.

Ministrul american a adăugat, că rolul de mijlocitor va cădea asupra Spaniei, pentru că Statele-Unite din cauza diferențelor cu Germania și Anglia nu pot răspunde acestei chemări.

Din *Madrid* se anunță cu datul de 3 Noembrie: Primul ministru spaniol desminte știrile, după cari guvernul spaniol din încredințarea Germaniei și Austro-Ungariei ar fi început deja tratativele de pace.

Din *München* se anunță: »*Bayerischer Staatsanzeiger*« primește din Berlin, următoarele: Din știrile despre începerea tratativilor de pace, știri publicate de ziarele engleze și neutrale, nici un singur cuvânt nu e adevărat.

Ziarul »*Dagens Nyheter*« din *Stockholm* scrie: După știrile sosite din *Haga* mai mulți deputați olandezi, au făcut propunere guvernului olandez, să înceapă mijlocirea între grupurile beligerante, în vederea încheierii păcii. Guvernul trebuie să facă dela sine pașii, fără să se gândească că pașirea lui ar fi primită din partea vre-unui grup cu neîncredere.

Mai înainte de toate ar trebui chemați la o conferință reprezentanții diferitelor state cari se războiesc, ca să ajungă în curat cu ceea ce trebuie făcut pentru restabilirea păcii.

În Luzerna se prepară tratativele de pace?

Kopenhaga. — Corespondentul din Roma a lui »*Le Journal*« scrie următoarele cu privire la misiunea lui Bülow: Principele va petrece 3—4 săptămâni la Luzerna, — unde împreună cu reprezentantul papei nunțiul *Marchetti* va lucra la un plan asupra tratativilor de pace. Cardinalul apoi în calitate de mijlocitor le va reprezenta puterilor ententei. Papa lucrează la un proiect compus în urma întrebărilor ce i-s'au adresat până acum, și împreună cu *Wilson* îl vor prezenta marilor puteri războinice

Italia își rezervă mână liberă pentru încheierea păcii.

Ziarul »*Neue Hamburger Zeitung*« anunță din *Lugano*: După știri demne de încredere, consiliul ministerial italian a respins propunerea, prin care guvernul englez invitase Italia ca să se alăture și ea convenției din Londra, în sensul căreia puterile antantei se obligaseră să nu încheie separat pace.

Generalul Hamilton înaintea consiliului.

Din *Berna* se anunță: Ziarele londoneze primesc știrea, că generalul Hamilton, fost comandant suprem al trupelor ce operează la *Dardanele*, a fost rechemat la Londra pentru a se prezenta în fața unui consiliu marțial și a răspunde acuzațiilor de neglijă și incapacitate în preparațiile ofensivei forțelor debarcate în golful *Suvla*.

Pregătirile Englezilor pentru apărarea canalului Suez.

Din *Lugano* se anunță: Zilele trecute a sosit la Neapol vaporul »*Montbello*« care a adus mai mulți călători din Egipt. Acești pasageri au spus unui colaborator al ziarului »*Tribuna*«, din Roma că Anglia face întinse pregătiri pentru apărarea canalului Suez, împotriva unui atac

turco-german. Se pregătesc ca la o eventuală primejdie să poată inunda cu apa canalului tinuturi întinse pe țărmi, rămânând pe acele regiuni numai unele insule artificiale fortificate. Aceste insule forturi vor servi pentru adăpostul garnizoanelor, cărora li se vor trimite cele trebuincioase cu ajutorul bărcilor.

Englezii au luat în arândă orașul Calais.

»Berliner Tageblatt« scrie, că Englezii fără considerare la timpul încheierii păcii, au luat în arândă dela Francezi orașul Calais pentru trei ani.

Nouă ofensivă la Dardanele.

Din Berlin se anunță: »Vossische Zeitung« aduce informația din izvor de încredere bulgar, că generalul Monro, noul comandant suprem al trupelor de pe peninsula Gallipoli face mari pregătiri pentru o nouă ofensivă împotriva Dardanelor. Din Egipt au sosit trupe puternice la Gallipoli. Turcii au luat toate măsurile de apărare.

3146 de fabrici engleze de muniție.

Din Londra se anunță: Lloyd George ministrul munițiilor a declarat în camera comunelor că de prezent lucrează sub supravegherea guvernului englez 3146 fabrici de muniție.

Aequith a adus la cunoștință, că în săptămâna viitoare va înainta camerei proiectul pivotor la noul credit de războiu.

Lupte pe Dunăre.

Ziarele bucureștene primesc următoarea știre din Calafat:

Din Vidin a plecat spre Radujevac un vapor ungar de pasageri, având pe bord un general bulgar, iar în Vidin au sosit trei vase ungarești cu trupe din Lompalanca.

Călători sosiți aici din Turnu-Severin povestesc, că flota dunăreană austro-ungară a trecut de Severin, ceea ce pare a avea ca urmare o încercare între vapoarele austro-ungare și vasele înarmate rusești, cari din ascunzișul lor după

o insulă a Dunării pândesc vapoarele austro-ungare.

Bulgarii au intrat în Niș.

Sofia. — Oficial. — O divizie de cavalerie bulgară a intrat în Niș.

Sofia. — Oficial. — Armata bulgară a atacat Nișul în partea ostică a orașului. O divizie de cavalerie bulgară a pătruns după lupte mari în oraș prinzând 400 de prizonieri și număroase tunuri.

Trupele engleze s'au împreunat cu trupele sârbești.

Genf. — Trupele engleze, cari au plecat din Salonic s'au împreunat cu trupele sârbești.

600.000 Ruși vor pleca împotriva bulgariei.

Cristiana. — Se anunță din Petrograd: Numărul trupelor rusești adunate

Ruși eșind din șanțuri.

La mai mulți ofițeri, ajunși în prisoare la noi, s'au găsit fotografii, care înfațisează viața grea a soldaților ruși, ce ies răniți din șanțuri, spre a lua drumul spitalului. Și aici ni se arată doi ostași răniți, unul orb de un ochiu, iar celalalt abia târându-și piciorul din pricina multelor răni. Câte alte mii de oameni vor fi zăcând morți pe câmpul de luptă.

în Basarabia, la Odessa și în Crimeea e prețuit la 600.000 oameni.

Lupte mari la Strumița în Veles.

Paris. — Agenția Havas anunță din Salonic: Valea Vardarului prefăcută într-o mlaștină în urma ploilor mari ce țin neconținut începând din 1 Noemvrie, e teatrul celor mai grele lupte. Uternicile trupe franceze, cari au sosit dela Salonic au început ofensiva. Întărite cu trupe sârbești ele au înocit operațiunile deoparte la Strumița care schimbă pentru a doua oară stăpânul, de altă parte la Veles, pornindu-se lupte în mare.

Sofia. — După informațiuni, în luptele cari s'a dat pentru luarea Strumiței a fost nimicit un întreg corp de armată francez. În valea Vardarului luptă împreună cu Sârbii 80.000 de Francezi. Numărul acesta arată cu ce putere covârșitoare stă în apărare armata bulgară pe acest front. Bulgarii au două armate de atac în alte direcții și afară de aceasta mai sunt constrânși să țină forțe mari la granița României și pe țarmurii săi la Dedagaci, Varna și Burgas așteptând debarcarea trupelor rusești, engleze și franceze. Trupe turcești nu se găsesc pe ținut bulgar și la ajutor turcesc nici nu se gândesc nime, câtă vreme nu va fi trebuință serioasă de el. Aceasta atârână în tot cazu dela felul în care se vor desvolta eforturile Englezilor, cari adună trupe la Salonic și Ghevgheli, dar încă n'au intrat în luptă.

Armata generalului Köves într-o mare de nămol.

Berlin. — Corespondentului lui „Tägliche Rundschau“ i s'a dat prilej să vorbească cu generalul Köves, a cărui armată compusă în mare parte din Români, luptă — după cum se știe — sub conducerea generalului Mackensen în Serbia. Numitul corespondent scrie despre aceasta:

Cu generalul Köves am vorbit la o cină într-o încăpere care mai'nainte slujise de grajd. Din ochii generalului se împrăstie hotărâre și energie. El a accentuat, că din cauza drumurilor de munte reie, războiul cel mai greu, din întreagă Europa, se dă în Serbia. Condițiunile de luptă sunt aici mai grele chiar și decât în Galizia.

Când am plecat dela armata lui Köves și m'am dus la corpul de armată german condus tot de el m'am convins de fapt despre drumurile ne-maipomenit de grele de umblat. În două zile de abia am putut face un drum pe care l'aș fi făcut în ori-care parte a Europei într-o oră. Drumurile sunt acoperite cu un strat de nămol de o jumătate metru adâncime. Mereu am trebuit să cobor, deoarece automobilul se înglobează mereu, carele se restoarnă, iar caii sunt curând doborâți de oboseală. Soldații noștri săvârșesc o muncă nemai pomenită. În ploaia, ce nu mai înceată, ei supoartă oboselele și lipsurile ce trebuie să ducă în această grozavă regiune. Nici o campania n'a cerut așa jertfe dela soldați. Ei împart între ei și cea din urmă bucatură de pâine, noaptea se învâluie în paltoanele lor pătrunse de apă, fac marșuri în nămol

până în genunchi. Soldații cunosc numai o singură deviză: Înainte!

Trupele noastre au ocupat Kraljevo și Krușdvaț.

Budapesta. — Armatele noastre înaintând în inima țării sârbești a ocupat orașele întărite Kraljevo, unde a luat 130 tunuri nouă aduse de curând din Franța, precum și orașul Krușdvaț, prin ceea-ce s'au înlesnit mult luptele, cari vor urma.

Luptele noastre cu Sârbii. Kragujevațul a fost cucerit.

Înaintarea armatelor aliate în Sârbia s'a făcut cu mult avânt în ultimele zile. Forțele austro-ungare înaintând dinspre Vișegrad, au ajuns până la granița sârbească la punctul *Karaula-Balvan*. Aripa dreaptă a armatei *von Köves*, care a înaintat prin *Macva*, a ocupat *Valjevo*, care a fost golit de Sârbi. Grosul armatei lui *Köves* și armata *von Gallwitz* a trecut după un șir de lupte linia *Radnik-Topola-Svilnaț* în valea *Pak-Neresnița*. Ele au ocupat și capitala militară a țării, *Kragujevaț*.

Trupe germane și austro-ungare, care au trecut Dunărea la *Orșova*, au ocupat *Tekia* și *Cladova* și au stabilit la *Brza-Palanca* legătura cu forțele bulgare înaintate dinspre *Negotin*. Cu aceasta malul sârbesc al Dunărei între *Orșova* și granița bulgară, se află în mâinile aliaților și plătirea pe Dunăre, care a fost oprită 15 luni, va fi liberă, după ce râul va fi curățit de mine și de alte piedeci. Transporturile germane și austro-ungare, destinate pentru *Turcia*, în viitor nu mai au nevoie de a și lua drumul prin România și vor putea fi transportate dela *Orșova* pe Dunăre, la un port bulgar oarecare și de acolo pe calea ferată bulgară înainte. Este știut că liberarea căii Dunărei este unul din argumentele cele mai puternice pentru ofensiva puterilor centrale contra Serbiei.

Armata bulgară a înaintat și ea în săptămâna trecută. Armata înaintând dealungul liniei *Sofia-Niș*, a cucerit fortăreața *Pirov*, după lupte grele. Mai spre nord, valea *Timocului* este trecută; orașele fortificate *Zajeciar* și *Knajevaț* au fost cucerite.

Printul Cyril a înaintat solemn, sunt câteva zile, la *Ueskub* și se zice că chiar *Prizrend* ar fi căzut în mâinile Bulgarilor. Cu aceasta, armata sârbească este tăiată de linia ei de retragere spre sud și orice comunicație cu trupele de ajutor ale Englezilor și Francezilor, debarcate la *Salonic*, a devenit cu neputință. Numai granița spre *Muntenegru* este încă deschisă.

Despre cele ce se petrece la *Salonic*, știrile sunt felurite. Se crede că debărcările continuă sub protestul grecesc și că ar fi debarcat până acum cam 50.000, după alte informațiuni deja 80.000 de oameni. Nu se poate ști până acum dacă aceste trupe au început deja înaintarea sau dacă ele se află încă toate la *Salonic*. După ultimul comunicat bulgar a avut loc o luptă la graniță, la sud de *Strumița*, între trupele bulgare și trupe franceze. În comunicatul lor Francezii susțin, că i-au respins pe Bulgarii cari i-arăși spun, că ei au bătut pe Francezi.

Oricum, din aceste vești, se vede cât de grea și desnădăjduită e starea Sârbilor. Inșiși miniștri englezi sunt siliți a recunoaște »că nu mai e nici o mântuire pentru această țară vitează«, cum a spus lordul *Landowne*. Zilele, ce urmează poate să ne aducă cea din urmă luptă, pe care o vor putea da.

Ce mai spun frunțașii opoziției din România.

La Brăila.

Duminecă d. a. la orele 3 a avut loc în sala „Carpați“ întrunirea convocată de „Federațiunea unionistă“. Au fost peste 4000 persoane. A prezidat dl Nicu Filipescu.

Dl N. Filipescu, luând cuvântul, a spus în rezumat următoarele:

Rândul trecut când v'am vorbit dela aceasta tribună, era timpul ca să mergem peste Carpați, să cucerim ce avem de cucerit. Azi nu mai

putem merge peste Carpați, ci din potrivă trebuie să ne apărăm în casa noastră, pentru că în aceste șeasă luni vrăjmașii noștri au avut timp ca să se pregătească contra noastră.

Continuând dl Filipescu spune că deși Grecia ne-a propus să intrăm alături de ea în războiu, noi am sfătuit o să țină neutralitatea alături de noi și deși Serbia are un tratat de alianță cu România, când mai zilele trecute acest stat de viteji ne-a cerut să respectăm tratatul de alianță, guvernul nostru a răspuns că nu poate face aceasta, întrucât lucrurile s'au schimbat. Nenorociri mari pân'iese țara noastră pentru că n'am știut să ne folosim de momente fericite. Dacă ne întrebăm cine e de vină, desigur că se va răspunde: guvernul! Dar eu voi răspunde că de vină e și opina publică românească, care a stat cu mâinile încrucișate și a suferit ca țara să se umple de trădători. Dlor, răbdarea prea mare e fică rușinoasă.

Dl N. Filipescu termină strigând: „Deșteaptă-te popor, împlinește-ți ursita cât mai e vremea și fă-ți datoria!“

D. P. Jecu, adv. (Brăila) spune: A trecut un an de când așteptăm zadarnic să plecăm la luptă sfântă.

Dl I. Ursu, prof. univ. spune: D. Brătianu a îmbrăcat haina de oțal a indiferenței, în timp ce focul arde cu furie în jurul nostru. D. Brătianu trebuie să se lase înduplecat de voința națiunii, sau dacă nu să plece cât mai curând.

Dupăce vorbesc dnii N. Nițescu, C. Lucașievici, Dr. Demetrescu, deputat, O. Tăslăuanu, L. Moldovanu, deputat, Emil Slătineanu și Aurel Iliescu, ia cuvântul d. B. Delavrancea.

D. Barbu Delavrancea. E vorba de a mântui existența noastră. Mă adresez dlui I. Brătianu: Până când ne mai înșeli? Doar de trei ori până cum ne-ai făcut să desarmăm. Mi-ai spus mie că atunci când va intra Italia, vom intra și noi. Iar într-o zi la minister mia-i spusă-i comuncă lui Take și lui Nicu că dta poți face războiu cu ei dar ei fără dta nu! Care e războiul dle Brătianu? Români, pregătiți-vă sufletele, fiți gata, pentru că atunci când vă vom chema să veniți la București, să răsturnăm pe acei, cari se vor pune în calea realizării idealului național.

După cuvântarea dlui Delavrancea, d. N. Filipescu a citit următoarea moțiune:

— „Cetățenii brăileni, întruniți în sala „Carpați“ din inițiativa „Federației unioniste“ în ziua de 15 Octomvrie v. denunțăm țării primedie în care a ajuns România, lăsând să fie încercută de vrăjmașii noștri, fără a arunca în balanță spada sa.

Declarăm de tradatori ai neamului pe toți aceia cari în față sau pe sub ascuns, prin ei sau prin alții, susțin sau tind la politica protivnică intereselor și idealului țării, fie chiar prin neutralitatea definitivă și cerem tuturor Românilor ca în ori-ce împrejurări acum și mai târziu să se poarte cu ei ca cu niște trădători.

Cerem guvernului se ordone mobilizarea armatei române, să intre în acțiune imediat pentru a împedece nu numai moartea aspirațiilor noastre legitime dar și peirea țării. Rugăm pe cetățenii din toate localitățile să se uniască cu declarația noastră și să facă să se audă glasul lor.“

Dupăce dl Filipescu a citit această moțiune, publicul a pornit în frunte cu muzica militară până în centrul orașului unde dl N. Filipescu a rugat din balconul hotelului francez pe manifestanți să se împrăstie în liniște pentru a nu se provoca dezordine.

Anglia face cea din urmă încercare în Balcani.

București. — Ziarul „Dreptatea“ făcând o cercetare în cercurile diplomatice, a aflat următoarele lucruri însemnate:

Știrile despre ocuparea țărmlui drept al Dunării de către armatele bulgare și austro-germane, despre deschiderea Dunărei și despre începerea ducerii de munițiuni germane pentru Bulgaria și Turcia, au atins viu cercurile diplomatice ale Ententei.

Știrile din Grecia spun, că acolo Anglia a început o lucrare mare pentru câștigarea de parte sa a oamenilor politici și că guvernul englez a trimis spre Salonic și Dardanele flota de războiu.

În România, Anglia va începe zilele acestea o asemenea lucrare cu cea din Grecia. Sir Barklay, ministrul englez la București a primit or-

dinul să se pună îndată în legătură cu parizianii unei acțiuni repezi a României de partea Intelegerii, pentru începerea unei mișcări de natură a sili guvernul țării și Coroana să intre în acțiune. În vederea acestei acțiuni a Agliei la noi, Rusia a primit ordin ca toate trupele rusești ce erau hotărâte debarcării în Bulgaria să fie adunate la Prut, pentru ca prezența lor acolo să poată influența și mai mult opinia publică românească.

Toată această lucrare nouă a Angliei au la bază temerea că armatele turcești cari au fost adunate din toate ținuturile Asiei — cari până acum, cu tot numărul lor covârșitor, nu puteau fi folosite din cauza lipsei de munițiuni — vor fi înarmate acum de Germani și ele vor amenința canalul Suez, Egiptul și chiar India.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 28 Octomvrie n.

† **Necrolog.** — Subscriși cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoscuților, că iubita noastră soție și cumnată Ana Aron născ. Bănceu după un morb scurt și greu, și-a dat nobilul său suflét în mâinile Creatorului Marți, în 2 Noemvrie n. 1915, la 5 ore dim. în etate de 56 ani. Rămășițele pământești ale scumpei noastre decedate, se vor ridica din casa proprie (Strada nouă Nr. 12) și se vor depune în cimiterul central din loc Joi, în 4 Noemvrie n. a. c., la 2 ore p. m. — Fie-i somnul lin și memoria binecuvântată! — Sibiu, 2 Noemvrie n. 1915. — Ioan Aron și soția Emilia, Iosif Aron și soția Adela, Partenie Aron și soția Mina, ca cumnați și cumnate Zaharie Aron, ca soț, Văd. preoteasă Laura Aron, Ioan Dobrotă și soția Maria, ca cumnați și cumnate.

Prințul du Wied se întoarce în Albania Ziarul italian „Tribuna“ spune că prietenii prințului de Wied desfășură o puternică lucrare în interesul fostului domnitor. Corespondentul zăritului ziar e informat, că prințul de Wied va păși curând în Albania în fruntea unor puternice puteri armate.

Profesor sârb condamnat la 4 și jumătate ani temniță. Tribunalul din Timișoara condamnase pentru agitație împotriva altei naționalități la un an jumătate temniță pe profeso-

rul dela preparandia sârbească, Vasile Stoici, iar pe elevii lui împotriva cărora procurorul ridicase de asemenea acuza, i-a dat libertate. Dintre elevii 3, cu toate că au fost achitați au fost ținuți în arest începând închiisoarea din August 1914. Primul senat al curiei s'a ocupat ieri cu acest proces. Procurorul anunțase adecă apel împotriva sentinței pe motivul că tribunalul nu l'a declarat pe Vasile Stoici de vinovat de lesă majestate, conform acuzei, iar pe ceilalți acuzați i-a achitat. Curia a nimit sentința tribunalului și a ridicat pedeapsa lui Vasile Stoici la 4 și jumătate ani închisoare iar recursul de nulitate înaintat privitor la ceilalți acuzați la respins și a ordonat pe cale telegrafică punerea în libertate a celor trei elevi.

S'a început recvirarea unsoarei de porc Azi a început poliția din Arad recvirarea unsoarei de porc, care n'a avut nici un rezultat negăsind unsoare nicăiri. Poliția a pornit cercetare pentru descoperirea faptului, că ce s'a întâmplat oare cu proviziile de unsoare stabilite la ultima cercetare.

Căi nouă ferate în Ardeal. În zilele de 18 — 20 Octomvrie 1915 s'a dat circulația o nouă linie ferată ardeleană, lungă de 192 chilometsi. Porneste din trei stațiuni: deta Praid, Ida mare și Miheș. Centrul sau este orașul Muraș-Oșorhei. Vicinalele acestea se întind asupra teritoriilor fructifere ale Săcuiimii și ale Câmpiei dela inești.

Calendarul Poporului pe 1916

apare în scurt timp.

Ca în toți anii, așa și acum, „Calendarul Poporului“ pe lângă partea calendaristică mai cuprinde diferiți articoli literari, poezii populare și din războiul, sfaturi, anecdote etc.

O deosebită atenție se dă asupra războiului actual, despre care se face o descriere asupra tuturor întâmplărilor din acest an. Descrierea războiului e ilustrată cu multe chipuri interesante, cum și mai multe mape, astfel că cetitorul își va putea ușor face o icoană a marilor frământări din zilele noastre, ca și cari nu s'a mai pomenit.

Nimenea să nu întrelase a comanda acest calendar atât de ieftin și potrivit în casa românească, pe care o împodobește de peste 30 de ani. De aceea nu-ți comanda alt calendar, până când nu vei vedea „Calendarul Poporului“ dela Sibiu. Prețul e tot cel vechiu: 40 bani un exemplar, iar pentru poștă 5 bani deosebit. Ceice comandă dela 10 bucăți în sus, primesc rabatul cuvenit, ca și în anii trecuți. — Amănunte mai de aproape vom publica într'un număr viitor, cât ce va fi mai mult loc în Foaie.

O rugare către cetitorii Foli și ai Calendarului. Dacă ar fi vr'o comună, al cărelt târg să nu fie pus în Calendar, ne rugăm, ca să ni se aducă de grabă la cunoștință. Să ni se spună ztua târgului după calendarul vechiu, și ce fel de târg, ca astfel să putem complecta. Ne rugăm însă de înștiințare cât mai grabnică, deoarece în aceste zile încheiem Calendarul. Cu toate acestea am dorit să nu rămână afară nici un târg de țară de aceea vom primi și consideră aceste schimbări, după putință, până în momentul din urmă, ca astfel totul să fie cât mai complet.

Abonați „Foaia Poporului“. În aceste zile, când atâtea frământări se petrec în lume, ar fi cu cale, ca fiecare Român să cetească o foaie. De aceea îndemnăm pe oamenii noștri, să între cât mai mulți în șirul abonaților noștri. Foaia se poate lua cu începutul la orice lună și costă pe o jumătate de an 2 coroane 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Lățiți » Foaia Poporului « peste tot locul

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: „Tipografia Poporului“

Rufele Schicht — rufe de războiu

se spală mai ieftin, mai cu cruțare și mai bine.

Inmoaie rufele cu extract pentru spălare „Frauenlob“, câteva ore sau peste noapte, spală apoi, ca de obicei cu puțin săpun, mai bine cu săpun „Schicht“ marca Hirsch. Vei avea rufele cele mai curate și Vei cruța lucru, timp, bani și săpun.

Ominolul este mijlocul cel mai bun pentru curățirea mânilor și frecarea podinei din bucătărie și odăi.

Wach-Extrakt
Frauenlob

Se poate găsi pretutindeni.

Rafila Bărbat, ca fiică, în numele ei și al tuturor rudeniilor și cunoscuților, au durerea a Vă face cunoscut, că mult iubita lor mamă și bunică

Ana Marcu născ. Cătană

după un morb scurt, în 20 Octomvrie n. 1915, la 11 ore seara și-a dat nobilul său suflét în mâinile Creatorului în al 76-lea an de etate.

Rămășițele pământești ale scumpei defuncte s'au așezat spre vecinica odihnă Vineri, în 22 Octomvrie, la 2 ore d. m. în cimiterul gr.-or. din loc.

Spring, în 20 Octomvrie 1915.

Jalnica familie.

Valeriu Marcu, primar
Carolina Marcu
Rafila Bărbat născ. Marcu
ca fiu și fiice.
Teofil Bărbat, învățător
ca ginere.

Maria Marcu născ. Teușan
ca noră.
Coriolan, stud. sup.
Vasile, stud.
Ioniță, Valeriu, Sergiu,
Eugen, Ionel, Nicu
ca nepoți.

Elena, Veta, Olimpia, Firuca,
Anuța, Elvira, Letiția,
Margareta, Anuța
ca nepoate.

Nr. 2203/915

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) esarindează pășunatul din muntele Clabucet-Racovicianul pe un period de un an eventual patru anii pe calea licitațiunei publice, care se va ținea în 27 Noemvrie a. c la 8 ore a. m. în cancelaria comunală. Prețul strigărei 700 cor., vadiu 10%.

Condițiunile mai de aproape să pot vedea la primăria comunală.

Felek, la 4 Novembre 1915

Primăria comunală.

Pășunat de iarnă pentru oi.

40 jug. fânaș necosit și nepășunat, 130 jug. ogor, nearat și încă nepășunat aflător în hotarul comunei Hiria lângă Marosujvár, să dă în arândă pentru pășunat cu oi până în primăvară. Doritorii să se adreseze subscrisului.

Muntean Romulus
Gyulaféhérvár. Maros u. 1 sz.

Anecdote
de
Teodor V. Borza
Prețul 80 bani.
Se pot procura dela
Administrația
Foaia Poporului

Mape de vânzare.

Mapa Europei K 1,80
„ Rusiei cu Galiția „ 1,20
„ Franței cu Belgia „ 1,20
„ Țărilor balcanice „ 1,20
Se află de vânzare la
Administrația „Foli Poporului“
Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Caut de ucenic

un băiat din familie bună care poartă și limba maghiară și are baremi 2 clase gimnaziale ori reale. Traian Baicu, comerciant în Zalatna.

În cancelaria notarială.

Din comuna Szibiel p. u. Szelistye află aplicare momentan un scriitor inițiat în școlile notariale. Salariu lunar 60 cor. Reflectanți să se adreseze subscrierului Aureliu Hațegan not. com.

Lemne de Foc și de Lucru.

Stejar tânăr bine uscat

240 Cor. Vagonul cu 10.000 Kgr. încărcat și predate din stația Vurpod.

210 Cor. Vagonul cu 10000 Kgr. capete (darabe), remase dela slipuri și dela doșge diferite mărimi.

28 Coroane stâmpenul în pădure.

Pădurea departe 2 kilometri de stația Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu
Vurpod lângă Sibiu. (Nagyszeben).

Ludovic Ferencz

crotitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
oale mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sunt chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe indigene
de care se execută după măsură
cele mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquette și haine
de salon, cu prețuri foarte
moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pantaloni și „Raglan”, cari
se văd totdeauna în depozit bogat.

Amprareverențelor
conferite în atelierul meu, îmi permit
a atrage deosebită atențiune
a On. domni preoți și teologi
absolvenți. — În cazuri de
urgente confecționez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voștași, cum și tot felul de articole
de uniformă, după prescripțiile
crașilor mei mai nouă.

Să cautați 8—10 calfe.

Să cautați 8—10 calfe de pantofar
pentru lucru de comandă și târg.
De păreche 3—450 coroane. —
Adresa: Petru Câmpean, pantofar,
Szelistye.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
se căută și
se bea cu plăcere
de toți cari
cunosc
atât la oraș
cât și la sate

124

Că berea
noastră
foarte căută
se poate
vedea și de
acolo că
cumpărătorii
se
lanțuiesc
mereu

Cremă de dinți

KALODONT

70 filleri

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând să-mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stimă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

MOBILE lucrate solid și
conștiențios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, A.A.A.A.

str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL
pentru tinere nou căsătorite, mobilări
de hoteluri, vile, institute, ca-
fenele și restaurațiuni

☎ Telefon Nr. 47 ☎ cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

RENUMITELE

GHETE TURUL

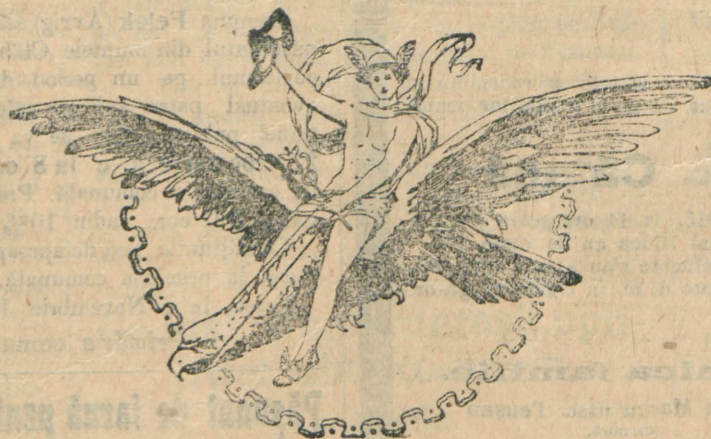
CONDUC ■■■■
PRETUTINDENI

„TURUL“

Fabrică de ghetă
societate pe acții
în TIMIȘOARA.

Cea mai mare fabrică
de ghetă în monarhie.

130 sucursale proprii.

Anual se fabrică:

900.000 părechi.

1200 muncitori și
împiegați.

Magazin sucursală: în SIBIU, — Strada Cisnădiei Nr. 31